

Aðgerðaáætlun í jafnréttis- og mannréttindamálum

Áfangaskýrsla fyrir tímabilið júní 2023 – júní 2024

Inngangur

Aðgerðaáætlun Reykjavíkurborgar í jafnréttis- og mannréttindamálum 2023-2026 var samþykkt á fundi borgarstjórnar þann 20. júní 2023.

Áætlunin er byggð á lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kynjanna, 13. grein laga um stjórn-sýslu jafnréttismála og mannréttindastefnu Reykjavíkurborgar. Áætlunin tók við af aðgerðaáætlun í mannréttinda- og lýðræðismálum 2019-2022.

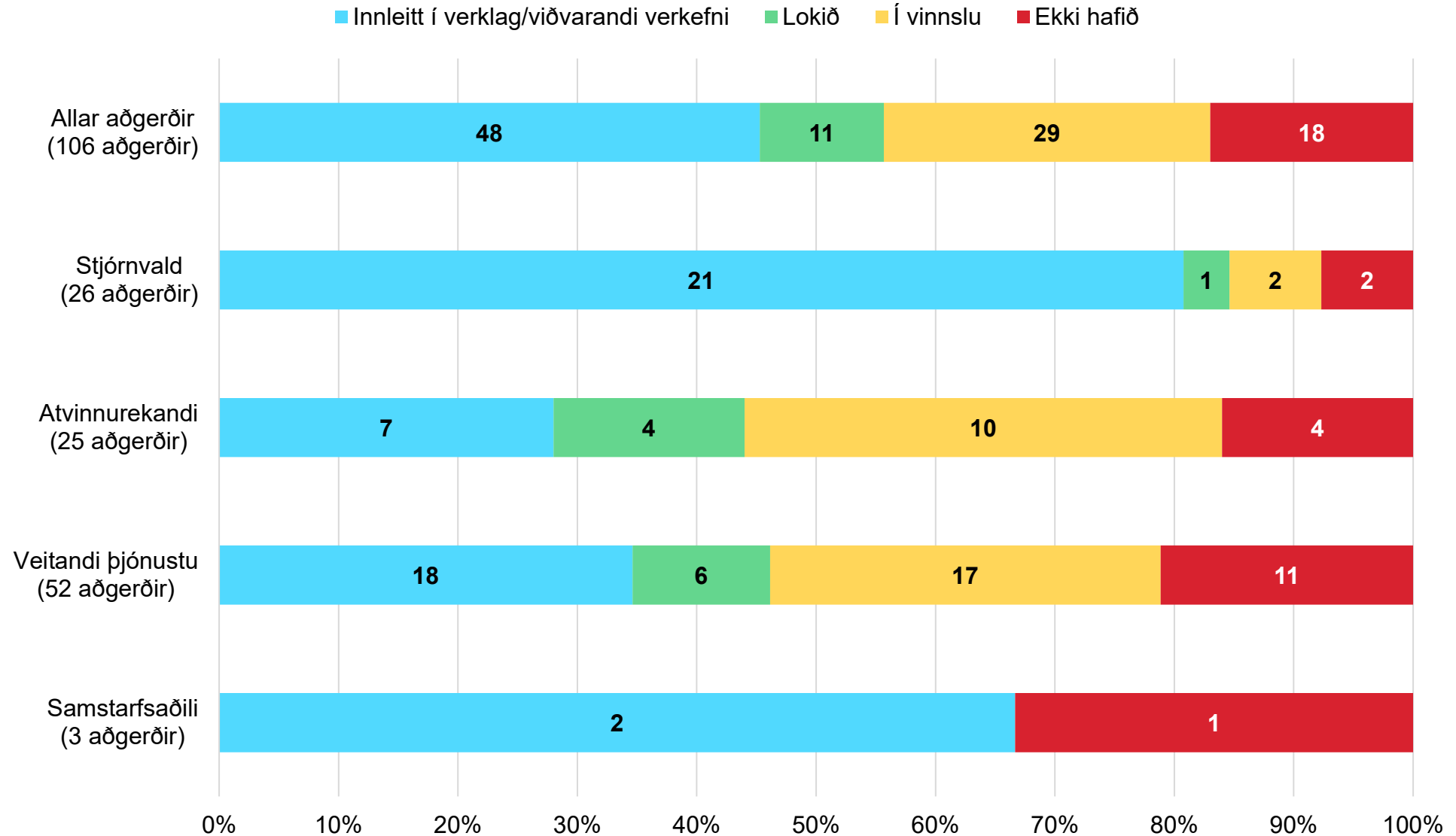
Áætlunin setur fram 51 markmið og 106 aðgerðir til að koma í veg fyrir mismunun og stuðla að jafnrétti og mannréttindum á fjórum megin sviðum sem endurspeglar margþætt hlutverk borgarinnar; **sem stjórnvalds**, **sem atvinnurekanda**, **sem veitanda þjónustu** og **sem samstarfsaðila**.

Samkvæmt 13. grein laga um stjórn-sýslu jafnréttismála skal framvinda áætlunarinnar rædd árlega í sveitarstjórn og hún endurskoðuð eftir þörfum.

Í þessu skjali má finna stöðutöku á aðgerðum fyrir tímabilið júní 2023 til júní 2024.

Samantekt – staðan 01.06.2024

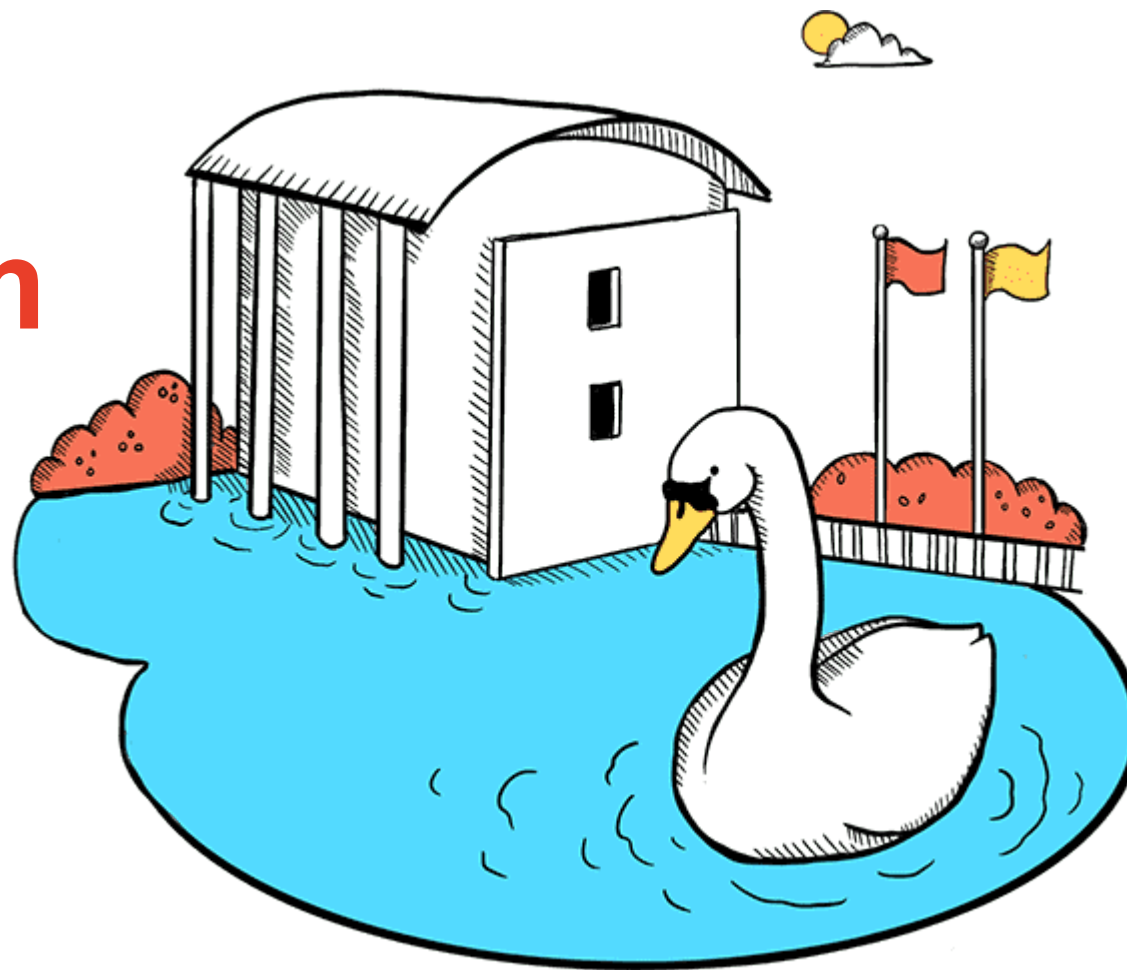

Aðgerðir á eftir áætlun

Hlutverk	Nr.	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi	Staða	Lýsing - Staða aðgerða 01.06.2024
Atvinnurekandi	2.2.9	Setja á fót vinnuhóp með fulltrúum MAR, MOS og VEL sem greinir stöðuna í atvinnumálum fatlaðs fólks og setur fram tillögur í kjölfarið.	MAR, MOS, VEL	2023-2024 <i>Frestað til 2025</i>	Ekki hafið	Aðgerð ekki hafin - frestað til 2025
Veitandi þjónustu	3.1.1	Skoða hvort þjónusta við aldrað fólk taki mið af ólíkum þörfum fólks eftir m.a. kyni, uppruna og hinseginleika.	VEL	2023 <i>Frestað til 2025</i>	Ekki hafið	Unnið með Teymi gæða - og árungrsmats á skrifstofu stjórnsýslu. Verið er að skoða útfærslu greiningarinnar í samvinnu við KFS starfshóp VEL og verkefnastýru KFS
Veitandi þjónustu	3.1.3	Framkvæma þjónustukönnun meðal aðstandenda um hver ber mestan þunga af umönnun og í kjölfarið hvort grípa þurfi til aðgerða til að mæta betur ólíkum þörfum fólks.	VEL	2024 <i>Frestað til 2025</i>	Ekki hafið	Aðgerð ekki hafin - frestað til 2025
Veitandi þjónustu	3.2.1	Skoða hvort þjónusta við fatlað fólk taki mið af ólíkum þörfum fólks eftir m.a. kyni, uppruna og hinseginleika.	VEL	2023 <i>Frestað til 2025</i>	Ekki hafið	Aðgerð ekki hafin - frestað til 2025 - þarf að skoða útfærslu
Veitandi þjónustu	3.2.2	Skoða hvort ómeðvituð hlutdrægni kunni að hafa áhrif á mat á þjónustuþörf.	VEL	2023 <i>Frestað til 2024-2025</i>	Ekki hafið	Ekki hafið - frestað til 2024-2025. Þarf að skoða hvernig er best að rannsaka þetta, mögulega þarf að fá utanaðkomandi aðila í verkefnið
Veitandi þjónustu	3.2.6	Útbúa fræðslu um margþætta mismunun t.d. vegna fatlaðra þjónustunotenda af erlendum uppruna og hinsegin fatlaðs fólks.	MAR	2023-2024 <i>Frestað til 2024-2025</i>	Ekki hafið	Aðgerð ekki hafin - farið verður í undirbúning haustið 2024 og stefnt á að fræðsluefni verði tilbúið 2025
Samstarfsaðili	4.1.1	Vinna tillögur í samráði við innkauparáð um leiðir til að tryggja að viðsemjendur borgarinnar fylgi mannréttindum og viðurlög sé það ekki gert.	MAR, innkauparáð	2023-2024 <i>Frestað til 2024-2025</i>	Ekki hafið	Aðgerð ekki hafin Frestað til 2024-2025

Reykjavík sem stjórnvald

1.1 Þátttaka í nefndum, ráðum og stjórnnum

Markmið	Nr.	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi	Staða	Stöðulýsing 01.06.2024
Kynjahlutfall í nefndum, ráðum og stjórnnum sé í samræmi við ákvæði laga um jafna stöðu og jafnan rétt kynjanna.	1.1.1	Horfa til kynjahlutfalla og fjölbreytileika við útnefningu í nefndir, ráðir og stjórnir.	Borgarstjórn	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Horft er til kynjahlutfalla eftir fremsta megni við útnefningar í nefndir, ráð og stjórnir. Kjörnir fulltrúar eru 44% karlar og 56% konur. Í fagráðum borgarinnar eru sjö aðalfulltrúar og í flestum ráðum eru kynjahlutföll ójöfn (annaðhvort fimm karlar og tvær konur eða öfugt) að undanskildum mannréttinda- og ofbeldisvarnaráði og umhverfis- og skipulagsráði þar sem hlutföllin eru í samræmi við ákvæði jafnréttis laga.
	1.1.2	Taka saman tölfræði um kynjahlutföll í nefndum, ráðum og stjórnnum árlega	MAR	Árlega	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Tölfræði um kynjahlutföll var tekin saman 2023 af MAR og birt á vef borgarinnar.
Fjölbreytni samfélagsins endurspeglar í ráðum, nefndum og stjórnnum borgarinnar.	1.1.3	Hvetja flokka, í aðdraganda kosninga, til að láta framboðslista endurspeglar fjölbreytileika borgarsamfélagsins.	MO, MAR	Fyrir sveitastjórnarkosningar	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Fyrir næstu sveitarstjórnarkosningar verða flokkar hvattir til að láta framboðslista endurspeglar fjölbreytni samfélagsins.

Skammstafanir í töflum:

MAR= Mannréttinda- og lýðræðisskrifstofa
MO= Mannréttinda- og ofbeldisvarnarráð
SBB= Skrifstofa borgarstjóra og borgarritara
MOS= Mannauðs- og starfsumhverfissvið
FÁST= Fjármála- og áhættustýringasvið
ÞON= Þjónustu- og nýsköpunarsvið
VEL= Velferðarsvið
USK= Umhverfis- og skipulagssvið
UTR= Upplýsingatækniþjónusta Reykjavíkurborgar
SFS= Skóla- og frístundasvið
MÍR= Menningar- og íþróttasvið
MÍT= Menningar-, íþrótt- og tómstundaráð

1.2 Samþætting kynja- og jafnréttissjónarmiða

Markmið	Nr.	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi	Staða	Stöðulýsing 01.06.2024
Samþættingu kynja- og jafnréttissjónarmiða sé gætt við alla stefnumótun og áætlanagerð.	1.2.1	Fara í þróunarverkefni þar sem skerpt er á samþættingu kynja- og jafnréttissjónarmiða við stefnumótun og áætlanagerð.	MAR, SBB	2024-2025	Ekki hafið	Sótt var aftur um styrk í nýsköpunarsjóð námsmanna 2024 en fengum ekki styrk. Í skoðun með KFS starfshóp RHUS að stofna starfshóp utan um þetta verkefni.
Upplýsingar um stöðu kynjanna og fólks af erlendum uppruna innan sveitarfélagsins séu aðgengilegar.	1.2.2	Setja fram tölfraðilegar upplýsingar um stöðu kynjanna og stöðu fólks af erlendum uppruna í borginni og birta á vef borgarinnar (Kynlegar tölur og tölfraði um fjölmeningu).	MAR	Árlega	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Kynlegar tölur 2024 voru birtar 19.júní 2024 og var sjónum m.a. beint að vinnumarkaði, kynbundnu ofbeldi, lýðheilsu, félags- og velferðarþjónustu, ásamt ýmsu öðru.
Samþætta jafnréttis- og mannréttinda-sjónarmið inn í starfsemi borgarinnar og þróa málaflokkinn.	1.2.3	Vinna mælikvarða fyrir stöðu jafnréttis- og mannréttindamála hjá Reykjavíkurborg.	MO, MAR	2023-2024	Í vinnslu	Undirbúningsvinna er hafin - haldnir hafa verið nokkrir fundir og gögn verið rýnd.
	1.2.4	Halda sameiginlegan fund mannréttinda- og ofbeldisvarnarráðs og aðgengis- og samráðsnefndar árlega.	MO	Árlega	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Áætlað er að halda sameiginlegan fund mannréttinda- og ofbeldisvarnarráðs og aðgengis- og samráðsnefndar haustið 2024
	1.2.5	Kynna mannréttindastefnu borgarinnar á Torginu (fræðslukerfi borgarinnar) og í forystunámi.	MO, MAR	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Rafræn fræðsla er á Torginu um mannréttindastefnuna og stefnan er kynnt í lotu 6 í forystunáminu

1.3 Ráðstöfun fjármagns

Markmið	Nr.	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi	Staða	Stöðulýsing 01.06.2024
Vinna að réttlátri úthlutun fjármagns.	1.3.1	Fræða kjörna fulltrúa, stjórnendur og starfsfólk um aðferðafræði kynjaðrar fjárhags- og starfsáætlunar.	MAR, MOS	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Fræðsla fyrir kjörna fulltrúa fór fram 30.apríl 2024. Starfsfólk í KFS stafshópum sótti 8 vikna námskeið frá Just Consulting í feb-mars 2024.
	1.3.2	Vinna að innleiðingu kynjaðrar fjárhags- og starfsáætlunar m.a. með fræðslu, endurgjöf, eftirliti og uppfærslu á ferlum og verklagi.	MAR, FÁST	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Unnið er að KFS samhliða fjárhagsáætlun allt árið um kring. Fræðsla er einn lykilþáttur í innleiðingu KFS. Í upphafi árs fékk starfsfólk í KFS stafshópum borgarinnar átta klukkustunda fræðslu um jafnrétti, inngildingu og fjölbreytileika. Í apríl var kjörnum fulltrúum boðið á tveggja stunda námskeið um KFS.
Staða borgarbúa sé jöfn óháð kyni, hinseginleika, uppruna og öðrum þáttum eftir því sem við á.	1.3.3	Bæta aðgengi að kyngreindum gögnum með nýju viðmóti gagnþjónustu borgarinnar til að auðvelda greiningu og viðbrögð ef þarf.	PON, MAR	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Bæklingurinn Kynin í borgin fór í loftið í febrúar 2024. Þá voru Kynlegar tölur 2024 birtar 19.júní 2024. Gögn um styrki úr borgarsjóði hafa ekki verið birt en eru í vinnslu.
Þjónusta borgarinnar taki mið af ólíkri stöðu og ólíkum þörfum fólks.	1.3.4	Greina þjónustubætti borgarinnar út frá kynja- og jafnréttissjónarmiðum og bregðast við niðurstöðum greininga.	MAR, FÁST, svið borgarinnar	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Fagsviðin vinna eftir áætlunum sínum um greiningar, framkvæmd og eftirlit vegna KFS. Þar eru settar fram áætlanir sviða um greiningar þjónustubátta á árinu. Fag- og kjarnasvið skiluðu inn áætlunum um greiningar, framkvæmd og eftirlit vegna KFS með öðrum forsendugögnum fjárhagsáætlunar. Áætlað er að greina 10 þjónustubætti á árinu, en nú þegar hafa 65 greiningar verið framkvæmdar sem hafa leitt af sér fjölmargar litlar aðgerðir.
Jafnrétti og mannréttindi séu tryggð með því að hafa kynja- og jafnréttissjónarmið til hliðsjónar við ákvarðanatöku.	1.3.5	Framfylgja verklagi um að jafnréttisskimanir og jafnréttismat fylgi málum þegar þau eru tekin fyrir í ráðum borgarinnar.	MAR, FÁST	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Í upphafi árs 2024 við undirbúning fjárhags- og fjárfestingaáætlana borgarinnar var kallað eftir jafnréttisskimunum vegna tillagna að nýjum verkefnum. Tekið var í notkun rafrænt form og ferli þar sem verkefnastýra KFS les yfir allar jafnréttisskimanir, bæði til að tryggja ákveðin gæði í skimuninum og til að styðja við starfsfólk borgarinnar. Tæplega hundrað skimanir voru framkvæmdar á tillögum að nýjum verkefnum.
Styrkir borgarinnar stuðli að jafnrétti, mannréttindum og jöfnum tækifærum.	1.3.6	Þróa styrkjareglur og styrkjagátt á þann veg að styrkir stuðli að jafnrétti og mannréttindum í takt við mannréttindastefnu borgarinnar. Styrkveitingar séu greindar reglulega út frá kynja- og jafnréttis-sjónarmiðum.	PON, MAR, FÁST, svið og fagrád	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Ný styrkjagátt hefur verið tekin í notkun og unnið er að því að greina og birta kyngreind gögn um umsóknir og úthlutaða styrki. Áætlað að birta í lok árs 2024.

1.4 Inngilding og öryggi borgarbúa

Markmið	Nr.	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi	Staða	Stöðulýsing 01.06.2024
Öryggi borgarbúa sé tryggt með markvissri vinnu gegn ofbeldi í Reykjavík.	1.4.1	Fylgja eftir aðgerðaáætlun Reykjavíkurborgar gegn ofbeldi þar sem m.a. eru aðgerðir gegn kynbundnu ofbeldi, öfgahyggju og fordómum. Í henni eru einnig aðgerðir sem eru hluti af verkefnunum <i>Saman gegn ofbeldi, Samkomulag um ofbeldislausa og örugga skemmtistaði</i> og <i>Nordic Safe Cities</i> .	MO, MAR	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Aðgerðaáætlun gegn ofbeldi er markvisst fylgt eftir, farið er yfir stöðu allra verkefna reglulega á fundum mannréttinda- og ofbeldisvarnarráðs.
Samstarf og samvinna á sviði mannréttindamála sé traust og vitund borgarbúa um mannréttindamál eflid.	1.4.2	Halda árlegan mannréttindadag og afhenda mannréttindaverðlaun borgarinnar.	MO	16. maí árlega	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Árlega að vori. Í maí 2024 hlaut Þórey Einarsdóttir mannréttindaverðlaunin. Kallað verður eftir tilnefningum í apríl 2025.
	1.4.3	Halda opinn fund mannréttinda- og ofbeldisvarnarráðs.	MO	Árlega í kringum 10. desember	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Opinn fundur mannréttinda- og ofbeldisvarnarráðs er haldinn árlega í desember. Síðasti opni fundur var 11. desember 2023 og fjallaði um Lýðræði og tjáningarfrelsi.
	1.4.4	Veita styrki til mannréttinda- og ofbeldisvarnamála.	MO	Árlega	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Auglýst var eftir styrkjum úr Borgarsjóði vegna verkefna á árinu 2024. Á fundi mannréttinda- og ofbeldisvarnarráðs voru veittir styrkir til alls sjö verkefna fyrir 4.4 m.kr.
	1.4.5	Taka þátt í samstarfi <i>Rainbow Cities Network</i> , <i>ICORN</i> , <i>Intercultural Cities Network</i> og <i>Nordic Safe Cities</i> .	MO, MAR	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Mánaðarlegir fundir með NSC þar sem farið er yfir stöðuna á norðurlöndunum. Virkt samstarf við ICcities, fulltrúi RVK tekur þátt í árlegum fundum og er hluti af ráðgjafahóp verkefnisins. Virkt samstarf í RCN og hefur RVK m.a. átt fulltrúa í stjórn RCN (2ja kjörtímabili lýkur í lok sept) og gegnir sérfræðingur í hinsegin málefnum því hlutverki.
Fordómalaust borgarsamfélag byggt á inngildingunni.	1.4.6	Skipuleggja og halda fjölmenningsþing Reykjavíkurborgar.	MAR	Annað hvert ár	Lokið	Fjölmenningsþing Reykjavíkurborgar var haldið 4.maí 2024 í Hinu Húsinu. Stefnt er að halda viðburðinn árlega.
	1.4.7	Vinna með samráðsvettvangi Reykjavíkurborgar og trú- og lífsskoðunarfélögum.	MAR	Tvisvar á ári	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Frá því að samráðsvettvangurinn var stofnaður hafa verið haldnir árlegir fundir þar sem öllum skráðum trú- og lífsskoðunarfélögum í Reykjavík hefur verið boðið að senda fulltrúa. Allir þátttakendur hafa verið ánægðir með þetta tækifæri til að koma sínum sjónarmiðum á framfæri.
	1.4.8	Móta stefnu um fjölmenningsborgina Reykjavík í samvinnu við öll svið borgarinnar, borgarbúa og aðra hagaðila, með inngildingunni að leiðarljósi, sbr. aðferðafræði <i>Intercultural Cities</i> .	MAR, svið borgarinnar	2023-2024	Ekki hafið	Beðið er eftir að stofnaður verði stýrihópur með það verkefni að móta drög að stefnu um fjölmenningsborgina Reykjavík.
	1.4.9	Veita fræðslu og þjálfun fyrir starfsfólk borgarinnar um fjölmenningsfærni og hvers kyns mismunun.	MAR	2023-2025	Í vinnslu	Aðgerð í vinnslu.

1.5 Eftirfylgni og endurskoðun áætlunar

Markmið	Nr.	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi	Staða	Stöðulýsing 01.06.2024
Aðgerðaáætlun í jafnréttis- og mannréttindamálum sé virk og í sífelldri endurskoðun til að efla mannréttindi.	1.5.1	Fara yfir stöðu aðgerða með ábyrgðaraðilum reglulega og upplýsa mannréttinda- og ofbeldisvarnarráð um stöðu aðgerða.	MAR	Tvisvar á ári	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Á fundi mannréttinda- og ofbeldisvarnarráðs þann 25. janúar 2024 var kynning á stöðu aðgerða í aðgerðaáætluninni.
	1.5.2	Birta stöðu aðgerða á ytri vef borgarinnar.	MAR	Tvisvar á ári	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Staða aðgerða var síðast birt á vefnum í janúar 2024 og verður uppfærð haustið 2024 í kjölfar stöðutöku.
	1.5.3	Kynna stöðu og framvindu áætlunarinnar í borgarstjórn.	MO	Árlega að vori	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Stöðutaka aðgerðaáætlunar verður kynnt fyrir borgarstjórn haustið 2024

Reykjavík sem atvinnurekandi

2.1 Launajafnrétti

Markmið	Nr.	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi	Staða	Stöðulýsing 01.06.2024
Starfsfólk fái greidd jöfn laun og njóti sömu kjara fyrir sömu eða jafn verðmæt störf, óháð kynþætti, þjóðernisuppruna, trú, lífsskoðun, fötlun, skertri starfsgetu, aldri, kynhneigð, kynvitund, kyneinkennum og kyntjáningu.	2.1.1	Leggja mat á aðferðir, í samvinnu við Jafnlaunastofu, til að greina hvort fyrir hendi sé mismunur í launum með tilliti til annarra þátta en kyns eða ríkisfangs hjá starfsfólki Reykjavíkurborgar og gera tillögur að aðgerðum, s.s. könnunum til að ganga úr skugga um slíkt.	MOS	31.12.2024	Í vinnslu	Er á undirbúningsstigi, fundað hefur verið með Jafnlaunastofu og niðurstaðan að leita til Hagstofunnar varðandi upplýsingar og framkvæmd
	2.1.2	Þýða jafnlaunastefnu Reykjavíkurborgar yfir á ensku og pólsku og birta á innri og ytri vef borgarinnar.	MOS	31.12.2023	Lokið	Jafnlaunastefnan hefur verið þýdd á ensku og pólsku og birt á innri og ytri vef borgarinnar
	2.1.3	Vinna úttekt á kynbundnum launamun og fylgja því eftir að brugðist verði við niðurstöðum.	MOS	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Launagreiningar eru framkvæmdar árlega. Launagreining fyrir 2023 var kláruð í febrúar 2024 hefur verið birt á innri og ytri vef borgarinnar. Undirbúningur er hafinn fyrir launagreiningu á launagögnum október 2024.
	2.1.4	Bæta upplýsingar til starfsfólks borgarinnar um jafnlaunamál, hvert það geti leitað telji það á sér brotið og hugsanlegar aðgerðir, s.s. þýðingar á textum kostnaðarmetnar.	MOS	31.12.2024	Lokið	Síður og upplýsingar varðandi jafnlaunamál á innri vef hafa verið endurskoðuð og bætt, úrdráttur úr niðurstöðum launakanna þýddar á ensku og pólsku, fræðsla um jafnlaunakerfið á Torginu, en kostnaðarmat vegna hugsanlegra aðgerða, s.s. þýðinga á textum er í vinnslu
	2.1.5	Tryggja stöðugar umbætur á starfsmatskerfi borgarinnar, þannig að sífellt sé leitað leiða til að tryggja regluna um jöfn laun fyrir sömu eða jafn verðmæt störf.	MOS	Árlega	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Vinna er hafin hjá Faglegri stjórn starfsmats við yfirferð og skoðun á umbótum á starfsmatskerfinu SAMSTARF og í þeim tilgangi var farin námsferð til London sl. haust og verður áframhaldandi vinna við yfirferð á kerfinu á þessu ári.

2.2 Störf og símenntun

Markmið	Nr.	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi	Staða	Stöðulýsing 01.06.2024
Laus störf standi öllum opin óháð kyni, kynþætti, þjóðernisuppruna, trú, lífsskoðun, fötlun, skertri starfsgetu, aldri, kynhneigð, kynvitund, kyneinkennum eða kyntjáningu.	2.2.1	Endurskoða texta og uppsetningu í atvinnuauklýsingum til að auka aðgengi og höfða til fjölbreytts hóps umsækjenda um störf hjá Reykjavíkurborg.	MOS	31.12.2024	Í vinnslu	Með innleiðingu á Ráðný er verið að skepa á texta í atvinnuauklýsingu og samræma uppsetningar á þeim. Einnig eru svið borgarinnar að innleiða evrópskan tungumálaramma þar sem skilgreint er viðmið fyrir tungumálakunnáttu.
	2.2.2	Meta jafnréttissjónarmið til jafns við önnur sjónarmið þegar ráðið er í stöður hjá Reykjavíkurborg. Athygli stjórnenda borgarinnar vakin á því að við ráðningar skal umsækjandi af því kyni sem er í minnihluta í viðkomandi starfsgrein að öðru jöfnu ganga fyrir við ráðningu ef hann er jafnhæfur eða hæfari en aðrir umsækjendur.	MOS	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Fræðsla til stjórnenda er hafin þar sem athygli stjórnenda er vakin sérstaklega á því að ráða skuli þann umsækjanda af því kyni sem er í minnihluta að því gefnu að viðkomandi sé jafnhæfur eða hæfari. Þessi fræðsla hófst haustið 2023 og er farið yfir á námskeiði sem heitir ráðningar hjá Reykjavíkurborg og er staðnámskeið sem stjórnendur geta skráð sig á.
	2.2.3	Vekja athygli stjórnenda borgarinnar á því að við ráðningar skuli fatlað fólk njóta forgangs í störf sé færni þess metin meiri eða jöfn hæfni annarra sem um störfin sækja.	MOS	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Fræðsla til stjórnenda þar sem athygli er vakin á því að við ráðningar skal fólk með fötlun ráðið sé viðkomandi metin hæfari en aðrir sem sækja um störf. Fræðslan hófst haustið 2023 og er farið yfir á námskeiði sem heitir ráðningar hjá Reykjavíkurborg og er staðnámskeið sem stjórnendur geti skráð sig á.
	2.2.4	Auka stuðning og fræðslu til stjórnenda til að fjölga tækifærum fyrir fólk með skerta starfsgetu til að fá störf við hæfi.	MOS, MAR	31.12.2024	Í vinnslu	Fræðsla til stjórnenda er í forystunámi Reykjavíkurborgar þar sem stjórnendur eru hvattir til að skoða möguleika á að fjölga störfum fyrir fólk með skerta starfsgetu. Einnig er fyrirhugað er að fara kanna hjá Vinnuálastofnun varðandi leiðbeiningar og stuðning til stjórnenda vegna ráðningar.
Tryggja aðgengi alls starfsfólks að starfsþjálfun, endurmenntun og símenntun sem auki hæfni í starfi og undirbúi fyrir önnur eða breytt störf.	2.2.5	Innleiða fræðslukerfi borgarinnar, Torgið, á öllum sviðum og tryggja að allt starfsfólk hafi fengið netföng sín og aðgangsorð til að komast inn á Torgið og lágmarka hindranir gagnvart Torginu sbr. aðgerðaáætlun fræðslustefnu 2023.	MOS	31.12.2023	Í vinnslu	Búið að opna Torgið fyrir öll svið. Áform um herferð til að kynna tvíþátta auðkenningu, en getum þó ekki náð til SFS með það fyrr en eftir að domain mál eru leyst. Enn er beðið eftir að SFS komi inn í Reykjavíkur domain, en þá verður farið í herferð um tvíþátta auðkenningu og að starfsfólk fái lykilorð.
	2.2.6	Vinna saman þvert á svið að miðlun þekkingar og færni stjórnenda og starfsfólks í nýtingu Torgsins, sbr. aðgerðaáætlun fræðslustefnu 2023.	MOS	31.12.2023	Í vinnslu	Útbreiðsla Torgsins að aukast, mikil framleiðsla á fræðsluefni sem hjálpar til við að toga fólk inn. Meira en helmingur starfsfólks nú virkur á Torgi.
	2.2.7	Athuga, með könnun meðal starfsfólks, hvort konur, karlar og kvár fái sömu tækifæri til starfsþróunar og/eða símenntunar, m.a. vegna stafrænnar umbreytingar. Ef svo er ekki verður brugðist við með greiningu á því hverju sætir og leiðum til starfsþróunar og símenntunar eftir því sem á við.	MOS	Árlega	Í vinnslu	Fræðslufólk allra sviða búið að skoða sínar niðurstöður úr Stofnun ársins hvað þetta varðar og þau fengu hvatningu til að vinna með þetta innan síns sviðs. Munur eftir kyni er lítil á þessum spurningum.
Stjórnendur borgarinnar séu meðvitaðir um kynja- og jafnréttis-sjónarmið.	2.2.8	Vera með jafnréttisfræðslu fyrir alla stjórnendur í forystunámi á vegum borgarinnar.	MOS, MAR	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Lotan um jafnréttismál var keyrð þrisvar vorið 2024 og 79 stjórnendur mættu. Efnið uppfært haustið 2024.
Atvinnuþátttaka fatlaðs fólks með langvarandi stuðningsþarfir sé aukin og því tryggð fjölbreytni í atvinnumöguleikum.	2.2.9	Setja á fót vinnuhóp með fulltrúum MAR, MOS og VEL sem greinir stöðuna á atvinnumálum fatlaðs fólks með langvarandi stuðningsþarfir og setur fram tillögur í kjölfarið.	MAR, MOS, VEL	2023-2024	Ekki hafið	Aðgerð ekki hafin - frestað til 2025

2.3 Samræming fjölskyldu- og atvinnulífs

Markmið	Nr.	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi	Staða	Stöðulýsing 01.06.2024
Starfsfólki sé gert kleift að samræma starfskyldur og fjölskylduábyrgð.	2.3.1	Safna upplýsingum um samræmingu vinnu og einkalífs með könnun meðal starfsfólks. Greina svörin út frá kyni, starfi og öðrum viðeigandi breytum. Komi í ljós erfiðleikar í samræmingu einkalífs, fjölskylduábyrgðar og starfa á ákveðnum starfsstöðum verði reynt að finna skýringar og bregðast við ef þurfa þykir.	MOS	Árlega	Lokið	Spurt var um þetta í könnuninni Stofnun ársins í október 2023. Niðurstöður könnunar lágu fyrir í febrúar 2024 og sýna niðurstöður að 87% starfsfólks á auðvelt með að samræma vinnu og einkalíf.
	2.3.2	Halda áfram innleiðingu á Betri vinnutíma og skoða sérstaklega í mati á verkefninu hvort styttri vinnuvika hafi stuðlað að jafnvægi í starfi og einkalífi.	MOS	31.12.2024	Lokið	Frekara mat á stöðu innleiðingar á betri vinnutíma hefur farið fram.
Starfsfólk njóti sveigjanleika í vinnu eftir því sem aðstæður leyfa.	2.3.3	Vinna að innleiðingu aðgerða starfshóps til að koma til móts við sveigjanleika við starfslok vegna aldurs.	MOS	31.12.2024	Ekki hafið	Vinna starfshóps var sett á bið vegna anna en fer vonandi af stað á haustmánuðum.
	2.3.4	Veita stjórnendum aðstoð við að skoða hvernig auka megi möguleika á sveigjanleika og hlutastörfum fyrir þau sem á þurfa að halda vegna aðstæðna, s.s. skertrar starfsgetu eða annarra persónulegra aðstæðna.	MOS	31.12.2024	Ekki hafið	Farið verður í að útbúa leiðbeiningar hvernig hægt er að bjóða uppá meiri sveigjanleika og hlutastörf með starfavisí. Stefnt er að því að klára leiðbeiningar haustið 2024
Foreldrar nýti sér foreldra- og fæðingarorlof og sinni veikum börnum, óháð kyni.	2.3.5	Safna upplýsingum um nýtingu foreldra- og fæðingarorlofs og skoða eftir kynjum.	MOS	31.12.2025	Ekki hafið	Aðgerð er ekki hafin
	2.3.6	Veita starfsfólki kost á sveigjanleika í starfi þar sem hægt er að koma því við. Starfsfólki gert kleift að minnka við sig vinnu tímabundið vegna fjölskylduábyrgðar. Starfsfólk eigi kost á hlutastörfum og sveigjanlegum vinnutíma eftir því sem aðstæður leyfa. Stjórnendur hvetji væntanlega feður til að nýta sér rétt sinn til fæðingarorlofs. Jafnframt skal hvetja karla til að vera heima hjá veikum börnum til jafns við konur.	MOS	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Viðvarandi aðgerð sem hefur verið innleidd í verklag.
Starfsfólki sé tryggður sveigjanleiki og/eða leyfi frá störfum vegna brýnna fjölskylduaðstæðna.	2.3.7	Innleiða uppfærða viðverustefnu Reykjavíkurborgar og tryggja að starfsfólk og stjórnendur hafi upplýsingar um áherslur borgarinnar í þessum efnum.	MOS	31.12.2024	Vel á veg komið	Skýrari ákvæði um þetta sett fram í nýrri viðverustefnu sem samþykkt var haustið 2023. Þjálfun stjórnenda í viðverustjórnun í gangi á öllum sviðum borgarinnar

2.4 Kynbundið ofbeldi, kynbundin áreitni og kynferðisleg áreitni

Markmið	Nr.	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi	Staða	Stöðulýsing 01.06.2024
Koma í veg fyrir kynbundna áreitni, kynferðislega áreitni eða kynbundið ofbeldi á starfsstöðvum borgarinnar.	2.4.1	Gera úrtakskönnun meðal starfsfólks um hvort það hafi upplifað kynferðislega áreitni, kynbundna áreitni eða kynbundið ofbeldi í tengslum við starf sitt. Niðurstöður verði m.a. greindar eftir uppruna, kyni og hinseginleika.	MOS	Árlega	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Spurt verður um EKKO í Stofnun ársins 2024 og framvegis annað hvert ár.
Allt starfsfólk hafi upplýsingar um stefnu Reykjavíkurborgar og verklag vegna EKKO mála.	2.4.2	Útbúa stafrænt fræðsluefni sem miðlað verði í gegnum Torgið.	MOS	31.12.2024	Vel á veg komið	EKKO stefnan er aðgengileg á ytri og innri vef og hefur verið kynnt reglulega síðustu ár. Endurskoðun áformuð 2024, og þá verður farið í fræðsluáttak. Nú er aðgengilegt á Torginu grunnfræðsla um einelti. Ný fræðsla í vinnslu um EKKO og viðbrögð við því. Kemur í Torgi.
	2.4.3	Uppfæra stefnu og verklag vegna EKKO og innleiða á öllum starfsstöðum Reykjavíkurborgar.	MOS	31.12.2024	Vel á veg komið	Ný EKKO stefna samþykkt, þýdd á ensku og komin á ytri og innri vefi. Frétt á forsiðu Fróða og WP. Fræðsluefni um einelti aðgengilegt á Torginu.
Starfsfólk sem er í áhættu varðandi kynbundið ofbeldi fái stuðning frá vinnustaðnum.	2.4.4	Gefa út leiðbeiningar til stjórnenda um stuðning við starfsfólk þegar grunur er um heimilisofbeldi.	MOS, MAR	31.12.2023	Vel á veg komið	Leiðbeiningaskjal um viðbrögð við ofbeldi langt komið. Þar er komið inn á heimilisofbeldi. Stefnt á að gera fræðslu um heimilisofbeldi fyrir Torgið, í samvinnu milli MOS og MAR

Reykjavík sem veitandi þjónustu

3.1 Þjónusta við eldra fólk

Markmið	Nr.	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi	Staða	Stöðulýsing 01.06.2024
Aldrað fólk fái þjónustu sem er sniðin að þeirra þörfum.	3.1.1	Skoða hvort þjónusta við aldrað fólk taki mið af ólíkum þörfum fólks eftir m.a. kyni, uppruna og hinseginleika.	VEL	2023	Ekki hafið	Unnið með Teymi gæða - og árangursmats á skrifstofu stjórnsýslu. Verið er að skoða útfærslu greiningarinnar í samvinnu við KFS starfshóp VEL og verkefnastýru KFS
	3.1.2	Skoða hvort ómeðvitað hlutdrægni kunni að hafa áhrif á mat á þjónustubörf.	VEL	2023	Í vinnslu	Skoða þarf hvernig er best að rannsaka þetta og mögulega þarf að fá utanaðkomandi aðila í verkefnið. Notuðu eru matstækin RAI- HC og COPM ásamt móttöku og matsteymisfunda 2-3x í viku þar sem fagfólk frá heimahjúkrun, heimastuðning og teymi endurhæfingar í heimahúsum tekur sameiginlegar ákvarðanir. Kanna nánar þessi matstæki m.t.t. hvort þau greini nægilega vel og/eða komi í veg fyrir ómeðvitaða hlutdrægni.
Athygli sé vakin, m.a. með umræðu, á mikilvægi jafnréttis í verkaskiptingu kynja í umönnun aldraðra aðstandenda.	3.1.3	Framkvæma þjónustukönnun meðal aðstandenda um hver beri mestan þunga af umönnun og í kjölfarið hvort grípa þurfi til aðgerða til að mæta betur ólíkum þörfum fólks.	VEL	2024	Ekki hafið	Aðgerð ekki hafin - frestað til 2025
Eldri borgarar og aðstandendur þeirra í Reykjavík þekki þjónustu sem stendur þeim til boða.	3.1.4	Búa til fræðsluefni "Að eldast í Reykjavík" um þjónustu fyrir eldri borgara í Reykjavík á mörgum tungumálum.	VEL	2024	Í vinnslu	Bæklingur sem áður var sendur í pósti hefur sl. 3 ár verið gefinn út rafrænt á hverju ári, síðast í ágúst 2024. Það er verið að leita að fjármagni til að þýða hann.
Aldrað fólk fái stuðning og ráðgjöf búi það við ofbeldi. Vinna gegn ofbeldi gagnvart eldra fólki.	3.1.5	Útbúa stafræna fræðslu fyrir starfsfólk í velferðarþjónustu um ofbeldi gagnvart eldra fólki.	VEL, MAR	2024	Í vinnslu	Almennt er unnið með hvert tilvik fyrir sig. Frá 1.október 2024 hefur verið ráðinn sérstakur kennslustjóri í heimahjúkrun með doktorsgráðu sem mun kenna starfsfólk í framlínuþjónustu skimum og viðbrögð við ofbeldi. Viðbótar fræðsluefni útbúið í samvinnu við 112.is

3.2 Þjónusta við fatlað fólk (1/2)

Markmið	Nr.	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi	Staða	Stöðulýsing 01.06.2024
Fatlað fólk fái þjónustu sem er sniðin að þeirra þörfum.	3.2.1	Skoða hvort þjónusta við fatlað fólk taki mið af ólíkum þörfum fólks eftir m.a. kyni, uppruna og hinseginleika.	VEL	2023	Ekki hafið	Aðgerð ekki hafin. Verið að skoða útfærslu greiningarinnar í samvinnu við KFS starfshóp VEL og verkefnastýru KFS.
	3.2.2	Skoða hvort ómeðvituð hlutdrægni kunni að hafa áhrif á mat á þjónustupörf.	VEL	2023	Ekki hafið	Ekki hafið - frestað til 2024-2025. Þarf að skoða hvernig er best að rannsaka þetta, mögulega þarf að fá utanaðkomandi aðila í verkefnið.
Athygli sé vakin, m.a. með umræðu, á mikilvægi jafnréttis í verkaskiptingu kynja í umönnun fatlaðra aðstandenda.	3.2.3	Framkvæma þjónustukönnun meðal aðstandenda um hver beri mestan þunga af umönnun og í kjölfarið skoða hvort grípa þurfi til aðgerða til að mæta betur ólíkum þörfum fólks.	VEL	2024	Ekki hafið	Aðgerð ekki hafin.
Fatlað fólk fái stuðning og ráðgjöf búi það við ofbeldi. Vinna gegn ofbeldi gagnvart fötluðu fólki.	3.2.4	Útbúa stafræna fræðslu fyrir starfsfólk í velferðarþjónustu um ofbeldi gagnvart fötluðu fólki.	VEL MAR	2024	Lokið	Fræðsla um ofbeldi gagnvart fötluðu fólki er á Torginu og er aðgengileg öllu starfsfólki velferðarsviðs fyrir starfsfólk í málaflokki fatlaðs fólks.
Þekking sé til staðar um stöðu fatlaðs fólks sem notar þjónustu Reykjavíkurborgar.	3.2.5	Hafa reglubundið samráð við réttindagæslumann fatlaðs fólks.	MAR	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Virkt samstarf er við réttindagæslumann fatlaðs fólks. Þegar þörf þykir er haft samband við réttindagæsluna og þau boðuð á fund nefndarinnar
	3.2.6	Útbúa fræðslu um margþætta mismunun t.d. vegna fatlaðra þjónustunotenda af erlendum uppruna og hinsegin fatlaðs fólks.	MAR	2023-2024	Ekki hafið	Aðgerð ekki hafin - farið verður í undirbúning haustið 2024 og stefnt á að fræðslufni verði tilbúið 2025.
	3.2.7	Þjóða upp á fræðslu frá fötluðu fólki um málefni fatlaðs fólks fyrir starfsfólk Reykjavíkurborgar, t.d. á Torginu.	MAR, MOS	2025	Ekki hafið	Aðgerð er ekki hafin - stefnt að því að skoða útfærslu aðgerðarinnar haustið 2024 og fræðslufni verði tilbúið 2025

3.2 Þjónusta við fatlað fólk (2/2)

Markmið	Nr.	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi	Staða	Stöðulýsing 01.06.2024
Fatlað fólk og aðstandendur þeirra hafi greiðan aðgang að upplýsingum og þjónustu.	3.2.8	Búa til fræðslu/upplýsingaefni um þjónustu sem er í boði fyrir fatlað fólk á íslensku og fleiri tungumálum. Fræðsla/upplýsingaefni beinist að notendum en líka aðstandendum þeirra.	VEL	2024	Í vinnslu	Á vefsíðu borgarinnar er að finna upplýsinga- og fræðsluefni um þjónustu fyrir fatlað fólk. Skoða þarf hvort efnið miði bæði að notendum og aðstandendum Kanna með fleiri tungumál en ensku og íslensku.
	3.2.9	Taka saman helstu upplýsingar um aðgengismál sem mikilvægt er að miðla til þjónustunotenda út frá mismunandi þjónustu borgarinnar.	MAR	2025	Í vinnslu	Upplýsingar um þjónustu velferðarsviðs á vefsíðu borgarinnar eru aðgengilegar og hafa verið teknar út af Gæða- og eftirlitsstofnun velferðarmála. Upplýsingar um aðgengi að sundlaugum borgarinnar eru birtar á vefsíðunni.
	3.2.10	Hvetja strætó til að birta upplýsingar um aðgengi að strætisvögnum og biðstöðvum í borginni.	MAR	2022-2024	Í vinnslu	Aðgengis- og samráðsnefnd í málefnum fatlaðs fólks sendi tillögu til strætó, samgöngustjóra og Umhverfis- og skipulagsráðs borgarinnar. Ekki komin niðurstaða eins og er.
	3.2.11	Vinna stafrænar lausnir fyrir þjónustu Reykjavíkurborgar í samráði við aðgengis- og samráðsnefnd.	MAR, PON	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Virkt samtal hefur verið um mikilvægi þess að stafrænar lausnir séu þróaðar með tilliti til aðgengismála. Samráðshópur hefur verið myndaður með fulltrúum frá MAR, USK (aðgengisfulltrúi), VEL og PON. Einn fundur hefur verið haldinn.
Starfsstaðir og borgarland Reykjavíkur séu aðgengileg öllum borgarbúum óháð aðgengisþörfum.	3.2.12	Tryggja fjármagn til að borgin sé með aðgengisfulltrúa t.d. til að vakta hönnun, rými verkta í borgarlandi o.fl.	MAR, USK	2024	Lokið	Ráðið var í starf aðgengisfulltrúa í upphafi árs 2024
	3.2.13	Sjá til að aðgengis- og samráðsnefnd í málefnum fatlaðs fólks fái til meðferðar mál sbr. samþykkt aðgengis- og samráðsnefndar, m.a. með aukinni fræðslu um störf nefndarinnar.	MAR	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Reglulega mál á borði nefndarinnar sem varða Reykjavíkurborg, t.d óska önnur ráð og svið reglulega eftir umsögn nefndarinnar, aðgengisfulltrúi kynni aðgerðir á sínu borði o.s.frv.

3.3 Þjónusta við heimilislaust fólk

Markmið	Nr.	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi	Staða	Stöðulýsing 01.06.2024
Þjónusta borgarinnar mæti ólíkum þörfum fólks sem er heimilislaust m.a. út frá kyni, uppruna og hinseginleika.	3.3.1	Vinna áfram með hugmyndafræðina Húsnæði fyrst.	VEL	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Í dag eru 17 íbúðir sem falla undir Húsnæði fyrst, ásamt 20 smáhúsum og 4 smáhýsum. Áframhaldandi þróun og stefnt er að því að auka stökum íbúðum jafnt og þétt.
	3.3.2	Auka fjölbreytni og valkosti notenda innan virkni- og endurhæfingarúrræða velferðarsviðs.	VEL	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Vinna er hafin við að auka framboð úrræða fyrir notendur Virkniúss m.a. með því að bjóða námskeið Atvinnu- og virknimiðlunar á ensku. Auk þess hafa verið settir af stað morgunfundir á ensku fyrir þátttakendur í TINNU-verkefninu. Verið er að skoða tilraunaverkefni til að ná betur til ungra karla á fjárhagsaðstoð. Einnig er verið að skoða hvernig betur má ná að þjónusta fólk af erlendum uppruna sérstaklega og þá einstaklinga sem hvorki íslensku né enskumælandi. Verið er að skoða möguleika á frekari samstarfi við aðila utan Virkniúss.
	3.3.3	Greina heimilisleysi meðal kvenna sem njóta þjónustu velferðarsviðs og skoða hvernig megi mæta þeirra þörfum.	VEL	2024	Í vinnslu	Parfagreining v. Konukots lokið. Unnið að því að finna húsnæði. Ekki hefur fengist rannsakandi að framkvæma eigindlega rannsókn á stöðu kvenna sem eru heimilislausar.

3.4 Þjónusta við innflytjendur

Markmið	Nr.	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi	Staða	Stöðulýsing 01.06.2024
Reykjavík sé fjölmenningsborg.	3.4.1	Búa til stafræna fræðslu fyrir starfsfólk Reykjavíkurborgar um notkun túlka sem og hvaða leiðir megi nota í samskiptum við þjónustuþega sem eru innflytjendur.	MAR	2024	Í vinnslu	Skýrsla starfshóps um túlka og þýðingarstefnu er langt komin og verður skilað haustið 2024
	3.4.2	Vinna með hópi sérfræðinga innan borgarinnar sem hafa sérþekkingu á málefnum innflytjenda til að mæta betur þörfum þeirra.	MAR	Ársfjórðungs-lega	Innleitt í verklag/viðvarandi verkefni	Fundir eru haldnir reglulega í 3.mánaða fresti.
	3.4.3	Þróa verkferla um viðbrögð ef athugasemd berst vegna hatursorðræðu eða mismununar og búa til stafræna fræðslu fyrir starfsfólk Reykjavíkurborgar um hatursorðræðu.	MAR	Viðvarandi	Ekki hafið	Aðgerð ekki hafin
	3.4.4	Veita félagasamtökum innflytjenda og þjóðarhópum fræðslu um þjónustu Reykjavíkurborgar og réttindi og skyldur.	MAR	Viðvarandi	Í vinnslu	Vinna er hafin við að endurskoða lista yfir félagasamtök innflytjenda. Könnun til félaga verður send í júlí 2024.
	3.4.5	Þjóða nýjum íbúum af erlendum uppruna fræðslu í hverfum með aðkomu miðstöðva; dreifa bæklingnum Velkomin til Reykjavíkur.	VEL, MAR	Viðvarandi	Innleitt í verklag/viðvarandi verkefni	Hefur verið innleitt í verklag og er í sífelldri endurskoðun. Talið er að bæklingur sé ekki að skila sér nógu vel til nýrra íbúa. Haldinn var sameiginlegur fundur með tengiliðum og ákveðið að leita til ÞON og hvort hægt er að fara í svipaða vinnu og Suðurnesin hafa gert. Eru með sérstakan vef sem heitir "Velkomin til Suðurnesja."
	3.4.6	Nota samfélagsmiðla á ensku og pólsku til að miðla upplýsingum til erlendra íbúa.	MAR, UTR	Viðvarandi	Innleitt í verklag/viðvarandi verkefni	Viðvarandi verkefni - fréttir á pólsku og ensku eru birtar reglulega á fésbókarsíðunum Living in Reykjavík og Reykjavík - Naze miasto
	3.4.7	Búa til stafræna fjölmenningsfræðslu fyrir stjórnendur og starfsfólk Reykjavíkurborgar.	MAR	Viðvarandi	Innleitt í verklag/viðvarandi verkefni	Vorið 2024 var haldin fræðsla um fjölmenningsfræðslu fyrir starfsfólk, stafræn útgáfa verður tilbúin haustið 2024.
	3.4.8	Taka saman upplýsingar um árangursrík verkefni sem varða fjölmenningu í Reykjavík, í því augnamiði að gera þau sýnilegri.	MAR	Viðvarandi	Í vinnslu	Undirbúningur er hafinn í samstarfi við sérfræðingahóp í innflytjendamálum. Vinna fer í gang haustið 2024.
Styðja við flóttafólk og innflytjendur.	3.4.9	Tryggja fræðslu og fræðslufni um uppeldi barna á Íslandi fyrir fjölskyldur sem flytja til Reykjavíkur.	VEL, MAR	Viðvarandi	Innleitt í verklag/viðvarandi verkefni	Tvö SPARE námskeið voru haldin á vorönn 2024. Annað fyrir arabískumælandi foreldra og hitt fyrir úkraískumælandi. Námskeiðin eru kennd á ensku, en millimenningsmiðlari þýðir yfir á tungumál foreldra, auk þess sem foreldraefnið er á móðurmáli foreldra og gert myndrænt. Nýlegar niðurstöður fýsileikarannsóknar HÍ á úkraíska hópnum sýna að úrræðið kemur vel út. Áform voru um að kenna Foreldramiðað HAM á ensku fyrir mörg þjóðerni á vorönn, en því miður fékkst enginn til að kenna. Áfram verður reynt að fá kennara í verkið. Komnir eru á samvinnufundir milli Keðjunnar, HÍ og Suðurmíðstöðvar þar sem verið er að skoða leiðir til að sækja um Evrópustyrki svo hægt sé að aðlaga PMTO að pólskumælandi foreldrum, en eftirspurnin er mikil. Vinnan er á frumstigi.
	3.4.10	Framkvæma ítarlega greiningu á þjónustu fyrir flóttafólk í Reykjavík út frá kynja- og jafnréttissjónarmiðum.	VEL	2024	Í vinnslu	Hafinn er undirbúningur að greiningunni og búið er að mynda starfshóp til að fylgja greiningunni á eftir í samvinnu við teymi árangurs- og gæðamats velferðarsviðs. Greining mun fara fram haust 2024.

3.5 Hinseginvæn þjónusta

Markmið	Nr.	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi	Staða	Stöðulýsing 01.06.2024
Reykjavík sé hinseginvæn borg.	3.5.1	Þjóða starfsstöðum Reykjavíkurborgar regnbogavottun, sem inniheldur fræðslu, þjálfun og eftirfylgni.	MAR	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	120 starfsstaðir hafa nú hlotið Regnbogavottun. Allir starfsstaðir borgarinnar geta sótt um að fara í vottunarferlið, langur biðlisti er hins vegar til að komast að og er áætlað að þau sem sækja um núna þurfi að bíða í 12-24 mánuði eftir vottun.
	3.5.2.	Þjóða hinsegin borgarbúum og aðstandendum þeirra upp á ráðgjöf í gegnum þjónustusamning við Samtökin '78.	MAR	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Núverandi samningur við Samtökin '78 er að renna út og viðræður um endurnýjun samings langt komnar.
	3.5.3	Útbúa stafrænar fræðslu fyrir starfsfólk um hinsegin málefni.	MAR	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Fjórar fræðslur um hinsegin málefni eru nú aðgengilegar á Torginu. Það er sífellt unnið að því að bæta stafrænum fræðslum um hinsegin málefni inn á Torgið og bætast reglulega við nýjar fræðslur.

3.6 Skóla- og frístundastarf (1/2)

Markmið	Nr.	Aðgerðir	Ábyrgð	Tímarammi	Staða	Stöðulýsing 01.06.2024
Kynja- og jafnréttis-sjónarmið séu samþætt inn í alla stefnumótun og áætlanagerð í skólum.	3.6.1	Uppfæra jafnréttisáætlun á 3ja ára fresti út frá gildandi jafnréttislögum á öllum starfsstöðum SFS. Áætlunum sé skilað á sama tíma og starfsáætlunum.	SFS	Haust 2023	Hætt við/ aðgerð ekki virk	<i>Þessi aðgerð er ekki lengur virk. Ekki er lengur ætlast til að hver starfsstaður skili jafnréttisáætlun.</i>
	3.6.2	Halda fjarnámskeið fyrir stjórnendur SFS um gerð jafnréttisáætlana.	SFS	Haust 2023	Hætt við / aðgerð ekki virk	<i>Á ekki lengur við, stjórnendur eiga ekki lengur að skila inn jafnréttisáætlunum. Erum í samtali við deildarstjóra hvað á að gera í staðin og ákveða jafnréttisáherslur. Fræðsla verður útbúin í tengslum við það þegar að því kemur (haust 24)</i>
Jafnréttismenntun og mannréttindi séu í hávegum höfð. Allir nemendur fái jafnréttis- og kynjafræðslu.	3.6.3	Tryggja að allt starfsfólk SFS sé upplýst um verkfærakistu um kynjajafnréttis- og hinseginfræðslu fyrir öll skólastig auk verkfærakistu menntastefnu.	SFS	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Tölvupóstur með áminningu um verkfærakisturnar sendur á alla stjórnenda SFS haust 2023. Verkfærakistur kynntar á stjórnendafundum haust 2024.
	3.6.4	Halda við og uppfæra vefsíðu Jafnréttisskólans, sem fjallar um jafnrétti í viðum skilningi í tengslum við skóla- og frístundastarf.	SFS	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Vefsíða yfirfarin og uppfærð í desember 2023 og janúar 2024, viðvarandi verkefni
	3.6.5	Tryggja að fræðsla um málefni hinsegin fólks standi öllum nemendum í grunnskóla og frístundastarfi til boða. Tryggja að stjórnendur viti af fræðslunni og skilji mikilvægi hennar fyrir nemendur.	SFS, MAR	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Samningur við Samtökin '78 um hinsegin fræðslu til nemenda í skólum Reykjavíkur var endurnýjaður sumar 2024. Í samningnum er kveðið á um fræðslu til nemenda í 6. og 9.bekk grunnskóla.
	3.6.6	Skipuleggja og hvetja starfsstaði SFS til að taka þátt í jafnréttis- og mannréttindadögum í kringum 20. nóvember.	SFS	Haust 2023	Lokið	Tölvupóstur sendur á stjórnendur, allir hvattir til að horfa á málstofu sem var haldin 20.nóvember á vegum Jafnréttisskólans um að verja rétt allra barna, áhersla á hinsegin börn 2023. Áhersla á samtvinnun 2024 á vinnustofu.
Nemendur fái náms- og starfsfræðslu og ráðgjöf í skólum óháð kyni.	3.6.7	Ávarpa þátttöku allra grunnskóla og félagsmiðstöðva í Víku6 í starfsáætlunum.	SFS	Haust 2023	Í vinnslu	Fagstjórar beðnir að hvetja stjórnendur í sínum miðstöðvum að ávarpa þátttöku í Víku6 í næstu starfsáætlun.
	3.6.8	Útbúa gátlista fyrir náms- og starfsráðgjafa í tengslum við verkefnið <i>Fagmennska og samstarf í öndvegi</i> .	SFS	Vor 2024	Lokið	Gátlisti var sendur á alla námsráðgjafa haustið 2023 og er einnig aðgengilegur inni á verkfærakistu menntastefnu

3.6 Skóla- og frístundastarf (2/2)

Markmið	Nr.	Aðgerðir	Ábyrgð	Tímarammi	Staða	Stöðulýsing 01.06.2024
Forvarnarstarf í grunnskólum sé virkt.	3.6.9	Tryggja fræðslu frá forvarnarteymum grunnskóla í öllum árgöngum og fyrir allt starfsfólk.	SFS	Haust 2023	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Forvarnarteymin eru öll virk og eiga að tryggja fræðslu í alla árganga
	3.6.10	Efla samstarf ráðgjafateymis og lausnateymis með fundi til að skoða samlegð.	SFS	Haust 2023	Í vinnslu	Veggspjald með upplýsingum um ráðgjafateymi send á alla skóla haustið '24
	3.6.11	Efla kynfræðslu sem forvarnarstarf með því að fjölga starfsstöðum í kynfræðsluverkefni.	SFS	Vor 2024	Í vinnslu	Í skoðun að fá félagsmiðstöðvar inn í skóla með kynfræðslu fyrir 7. og 8.bekk, valfrjálst, þau sem hafa tök á því.
Hver einstaklingur fái frelsi og stuðning til að skilgreina kyn sitt og viðurkenningu á því í skóla- og frístundastarfi.	3.6.12	Tryggja þekkingu stjórnenda og starfsfólks um rétt barna til að skilgreina kyn sitt og að þau njóti viðurkenningar á sínu kyni (kynvitund), m.a. með skýru verklagi og fræðslu.	SFS, MÍT, MAR	Haust 2023	Lokið	Innifalið í fræðslu í Regnbogavottun, sem fjölmargir leik- og grunnskólar hafa öðlast. Fjallað um í nýrri handbók fyrir leikskóla vor 2024, Tölvupóstur sendur á alla stjórnendur - bent á lög um kynrænt sjálfræði og vefsvæði RVK um trans börn og skóla. Skyldu fræðsla fyrir stjórnendur á Torginu um trans börn.
Úrræði fyrir ungt fólk sem er ekki í skóla eða vinnu (NEET) endurspeglir ólíkar þarfir ungs fólks, m.a. eftir kyni og uppruna.	3.6.13	Kortleggja úrræði sem eru í boði fyrir ungt fólk sem er hvorki í vinnu né skóla og greina eftir kynja- og jafnréttissjónarmiðum.	VEL	2024	Í vinnslu	Búið er að leggja fyrir velferðarráð minnisblað um stöðu þessa hóps. Áframhaldandi vinna ásamt kortlagningu á úrræðum fyrir hópinn út frá kynja- og jafnréttissjónarmiðum.

3.7 Íþróttta- og menningarstarfsemi

Markmið	Nr.	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi	Staða	Stöðulýsing 01.06.2024
Öll börn og unglingar hafi tækifæri til að þroskast og eflast í fjölbreyttu og aðgengilegu íþróttastarfi óháð kyni, uppruna, fötlun, hinseginleika o.fl., sbr. mannréttinda-stefnu borgarinnar	3.7.1	Stefna að því að ráða gæðafulltrúa til hverfaíþróttafélaganna sem hefur m.a. eftirlit með jafnréttisstefnu, mannréttindastefnu, siðareglum, verkferlum og eineltisáætlunum.	MÍR,	2024-2025	Í vinnslu	Ákvæði um auknið gæðaeftirlit íþróttafulltrúa hverfafélaganna innan íþróttahreyfingarinnar í Reykjavík innleitt í samstarfssamning Reykjavíkurborgar og ÍBR sem gildir frá 2024-2026. Á samningstímanum verður hlutverk íþróttafulltrúa endurskoðað með það að markmiði að efla starfið og tengja það auknu gæðaeftirliti innan íþróttahreyfingarinnar í Reykjavík.
	3.7.2	Rýna reglulega notkun frístundastyrkja eftir kyni og öðrum breytum til að stuðla að því að hann þjóni tilgangi sínum. Einnig að útvíkka nýtingarmöguleika og horfa sérstaklega til listnáms.	MÍR	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Frístundakortið er rýnt reglulega eftir kyni og öðrum breytum til að stuðla að því að hann þjóni tilgangi sínum og skoðað hvaða greinar börnin eru að nota. Sérstök greining verður lögð fyrir MÍT á vormánuðum 2025 á því hvernig frístundakortið nýtist fyrir listnám barna og ungmenna skv. aðgerð 1.10 í aðgerðaráætlun í menningarstefnu Reykjavíkurborgar.
Öllum íbúum sé gert kleift að njóta lista og menningar.	3.7.3	Skoða þátttöku og hversu vel er komið til móts við börn og ungmenni í menningar-stofnunum borgarinnar, m.a. hvað varðar aðgengi, aldur og búsetu.	MÍR	Árslok 2024	Ekki hafið	Sérstakt MÍR kort er í vinnslu og verður þessi aðgerð skoðuð í þeirri vinnu. Afslættir eru nú þegar til staðar fyrir nemendur með gilt skólaskírteini á söfnum borgarinnar.
Menningarlíf Reykjavíkur endurspeglir fjölbreytileika mannlífsins.	3.7.4	Gera úttekt á rými og sýnileika fatlaðs listafólks, jaðarsettra og viðkvæmra hópa í dagskrá menningarstofnana og viðburða Reykjavíkur. Í kjölfarið verði gerð aðgerðaáætlun til að stuðla að fjölbreytileika í listum.	MÍR, MAR	Árslok 2024	Ekki hafið	Lagt hefur verið til að stofnaður verði starfshópur skipuðum fulltrúa frá BÍL, Borgarsögusafni, Listasafni Reykjavíkur, Borgarbókasafni, viðbuðarteymi Reykjavíkurborgar og menningarborg. Til hliðsjónar er Listahátíð í Reykjavík er með aðgengis- og inngildingastefnu sem vert er að skoða við vinnuna. Búið er að breyta ábyrgðaraðila í skrifstofustjóra menningarborgar. Aðgerð verðu lokið í árslok 2026.
Menning, listir og íþróttir í Reykjavík séu inngildandi og aðgengilegar öllum.	3.7.5	Kortleggja stöðu aðgengismála á MÍR og gera átak í aðgengismálum á öllum stofnunum sviðsins í víðum skilningi. Samstarf við MAR og ýmsa hópa og samtök til að fækka aðgengishindrunum svo sem menningarlegum, efnahagslegum, tungumálalegum, andlegum og líkamlegum. Tryggja að upplýsingar um aðgengi séu ávallt aðgengilegar á vefsíðum þjónustueininganna.	MÍR	Árslok 2024	Ekki hafið	Lagt hefur verið til að stofna starfshóp til að kortleggja stöðu aðgengismála á MÍR með fulltrúa frá menningarborginni og skrifstofu MÍR, USK og MAR.
	3.7.6	Tryggja að núverandi og nýtt starfsfólk sem vinnur við sundlaugar borgarinnar sé meðvitað um verklag við merkingar á salernum/ búningasklefum, sérklefum og réttindum trans fólks í kyngreindum rýmum.	MÍR, MAR	Árslok 2023	Vel á veg komið	Verið er að endurskoða allt útgefið kennsluefni í tengslum við málaflokkinn og sundlaugar heildrænt og uppfæra. Verður úthlutað á starfsfólk fyrir árslok 2024.
	3.7.7	Útbúa myndbönd um aðgengi að sérklefum sundlauganna fyrir þjónustuþega m.a. með þarfir trans fólks og fatlaðs fólks í huga.	MÍR, MAR	Árslok 2023	Lokið	Myndbönd klár á þremur tungumálum með texta og komin á vefsíðu Reykjavíkurborgar. Þau voru einnig sett á Fésbókarsíður hvernar laugar fyrir sig til að kynna fyrir þjónustuþegum.

Reykjavík sem samstarfsaðili

4.1 Samstarfsaðili og verkkaupi

Markmið	Nr.	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi	Staða	Stöðulýsing 01.06.2024
Mannréttindi séu í brennidepli í samvinnu við opinbera aðila, háskólasamfélagið, einkaaðila og félagasamtök.	4.1.1	Vinna tillögur í samráði við innkauparáð um leiðir til að tryggja að viðsemjendur borgarinnar fylgi mannréttindum og viðurlög sé það ekki gert.	MAR, innkauparáð	2023-2024	Ekki hafið	Aðgerð ekki hafin Frestað til 2024-2025
	4.1.2	Endurskoða reglubundið þjónustu- og samstarfsamninga sem stuðla að fjölbreyttu íþróttastarfi fyrir börn og ungmenni og gerð verði krafa um að öll félög séu með virkar siðareglur, eineltis- og jafnréttisáætlanir, sem og áætlanir um viðbrögð við hvers kyns ofbeldi. Horft verði til mannréttindastefnu Reykjavíkurborgar og haft samráð við sérfræðinga MAR og ÍBR í jafnréttismálum.	MÍR	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Verklag innleitt. Þjónustu- og samstarfssamningar á vegum MÍR eru í endurskoðaðir og yfirfarnir þar sem m.a. er rýnt í þessa þætti.
	4.1.3	Viðhalda og þróa samstarfssamninga við Kvennaathvarfið, Stígamót, Samtökin '78, RIKK, Félagsvísindasvið Háskóla Íslands og vegna Bjarkarhlíðar.	MAR, VEL	Viðvarandi	Innleitt í verklag/ viðvarandi verkefni	Samningur við s78 losnaði um áramót og er í vinnslu. Einnig er verið að endurnýja samninga við RIKK. Borgin leggur fram húsnæði fyrir Bjarkarhlíð. Velferðarsvið styrkir Stígamót og Kvennaathvarfið (þriggja ára samningar) og Bjarkarhlíð með 50% félagsráðgjafa.

Upplýsingar um stöðu aðgerða má einnig nálgast á mælaborði á vefsíðu borgarinnar

Reykjavík sem stjórnvald

Reykjavík sem atvinnurekandi

Reykjavík sem veitandi þjónustu

Reykjavík sem samstarfsaðili og verkkaupi

Reykjavík